

Elektronik tıp dergiciliği

Hakan Özdemir

H. Özdemir
Tanısal ve Girişimsel Radyoloji Editörler Kurulu Üyesi,
Türk Tıbbi Görüntüleme ve Girişimsel Radyoloji Derneği,
Hoşdere Cad., Güzelkent Sok., Çankaya Evleri F/2, Çankaya,
06540 Ankara

Dergimizle ilgili tüm süreçlerin internet üzerinden yapılabileceği bir altyapının oluşturulması konusundaki çalışmalarımız son aşamasına gelmiştir. Makale toplama ve değerlendirme gibi bütün aşamaların internet üzerinden gerçekleştirilmesiyle editöryel süreçlerin daha işlevsel ve hızlı olması amaçlanmaktadır. Dergimize gönderilmesi düşünülen bir makalenin kaleme alınma aşamasından, dergiye gönderilmesi, editör ve danışman değerlendirmelerine kadar uzanan bir yelpazede tüm aşamalar kısa bir süre sonra internet ortamında gerçekleştirilebilecektir. "Index Medicus" başvurusunu yaptığımız ve sonucunu büyük ümitlerle beklediğimiz bu günlerde "Radiology", "AJR" ve "European Radiology" gibi uluslararası literatüre önemli katkılarda bulunan radyoloji dergilerinde kısa bir süre önce uygulanmaya başlanan elektronik dergiciliğe Haziran 2003 tarihinden itibaren geçmeyi planlamaktayız. Tüm meslektaşlarımızın bu yöntemi kullanmalarını önemle rica ediyoruz. Bu şekilde makale gönderilmesi, değerlendirilmesi, revizyonları ve kabulü sırasında yaşanabilecek posta gecikmeleri ve zaman kayıpları ortadan kalkacak, makaleler daha hızlı değerlendirilebilecektir.

Elektronik dergiciliğin bizlere sağladığı bazı önemli avantajları sizlerle paylaşmak istiyoruz:

1. Makale yazım aşaması dergimizin internet ortamındaki sayfalarından yapıldığı zaman, makalenin dergimizin yazım kurallarına uygun olması konusunda yazarların yönlendirilebilmeleri mümkün olacaktır. Böylece dergiye göndereceğiniz bir makale dergimizin yayına hazırlanma grubuna ulaşmadan önce denetimden geçmiş olacaktır. Yönlendirici ara yüzeyler ve geribildirimler sayesinde makale dergimizin yazım kurallarına göre kısa sürede ve hata yapılmasına izin verilmeden hazırlanabilecek, makalenin biçimsel özellikleri için harcanan zaman, yazar için olduğu kadar sekreter, editör ve danışmanlar için de en aza indirilebilecektir. Sisteme bir makale gönderen yazar için yazılımın aşamalarını izlemek ve yazılımın istediği boşlukları doldurmak yeterli olacaktır. Bir yazar sisteme makale gönderme sürecinin herhangi bir aşamasında makale gönderimini çeşitli nedenlerle yarım bırakabilir. Daha sonra kendi sayfasında görüntülenen gönderilmesi tamamlanmamış makalesini yeniden aktive ederek makale gönderme sürecine kaldığı yerden devam edebilecektir.

2. Yazarlar dergimizin internet sayfasından makalelerinin değerlendirilmesinin hangi aşamasında olduğunu takip edebilecekler ve kendilerine bilgi ulaştırılabilecektir.

3. Editöryel işlem süresinde önemli bir kısalma olacaktır. Makalenin dergimizin yazım kurallarına uygunluğunun yayına hazırlama grubu tarafından incelenmesi ve ilgili alan editörüne iletilmesi, editörün kendisine yönlendirilen makaleyi, ön değerlendirmeden geçirecek uygun danışmanlara yönlendirmesi, değerlendirmesi tamamlanan makalelerin danışman raporlarının yeniden editör sayfalarına dönmesi, editör tarafından danışman raporlarının değerlendirilmesi, son kararın verilmesi, başta baş editör olmak üzere editörler kurulunun fikrinin alınması ve yazara iletebilecek geribildirimlerin tümü internet üzerinden gerçekleştirilebilecektir. Şu anda minimum üç ay olan bir makalenin değerlendirme süresi, elektronik dergicilik yoluyla bir haftaya kadar indirilebilmekte ve zamanı uzatan faktörlerden, insan faktörü dışındaki tüm basamaklar ortadan kaldırılabilir.

4. Makale değerlendirme süreçlerinin tamamında yazar, yayına hazırlama grubu, baş editör, editörler kurulu ve danışmanlar arasında elektronik ortamda hızlı bir iletişim ortamı sağlanabilecektir. Otomatik olarak devreye girecek e-postalar aracılığı ile bu süreçte yer alan tüm ögeler anında bilgilendirilecektir. Örneğin, sistemimize yeni gönderilen bir makale konusunda

yayına hazırlama grubu, yayına hazırlama grubu tarafından değerlendirilmesi tamamlanmış bir makale konusunda editörler kurulu veya editörler kurulu tarafından danışmana gönderilen bir makale konusunda seçilmiş danışman veya danışmanlar anında uyarılacak ve bilgilendirilecekleridir. Bir makaleyi değerlendirmek üzere davet edilen danışman 48 saat içerisinde bu değerlendirmeyi yapıp yapamayacağını bildirecek ve eğer olumlu cevap verirse, maksimum değerlendirme süresinin dört hafta olacağını bilecektir. Değerlendirme süresinin sonuna doğru otomatik e-posta sistemi ile değerlendirme süresinin bitmekte olduğu kendisine hatırlatılacak ve en kısa sürede değerlendirmesini göndermesi istenecektir.

5. Elektronik makale değerlendirme, istatistiksel bilgi bazında önemli veriler sağlayacaktır. Editörler kurulu tüm yazar ve danışmanlar hakkında detaylı istatistiklere ulaşabilecektir. Bir yazarın kaç makale gönderdiği, bu makalelerden kaçının kabul edildiği ya da kaçından revizyon istendiği, gönderilen makale sayısına oranlarıyla birlikte görüntülenebilecektir. Aynı biçimde danışmanlar hakkında da detaylı bilgilere ulaşmak olanaklıdır. Bir danışmanın makale değerlendirme sürecindeki performansı, bir makale

hakkında verdiği kararın genel kararlar içindeki oranı gibi pek çok bilgiye ulaşılabilir.

6. Dergimize bir yıl içinde kaç makale gönderildiği, bunlardan kaçının kabul edildiği, gönderilen makalelerin türlerinin neler olduğu, kabul edilen makale türlerinin diğer makale türlerine oranı, makale gönderiminin hangi dönemlerde artış ya da düşüş gösterdiği gibi pek çok bilgiye ulaşmak mümkün olacaktır.

7. Danışmanlarımız da bir yıl içerisinde kaç makale değerlendirdiklerini ve her bir makaleyi değerlendirme sürelerini kolayca izleyebileceklerdir. Değerlendirdikleri makalelerden kaçını kabul ettiklerini, kaçını reddettiklerini ve kaçından revizyon istediklerini görerek bunlarla ilgili olarak kendi çalışma süreçleri konusunda geribildirim alabileceklerdir.

Yazar, yayına hazırlama grubu, editörler kurulu ve danışman arasında kesintisiz iletişim platformu oluşturan elektronik dergicilik klasik bilimsel yayıncılık anlayışına ek olarak *Tansal ve Girişimsel Radyoloji* dergisinin bilimsel düzeyini daha üst seviyelere taşıyacaktır. Sizleri yeni sistemimizi kullanmaya davet ederken her zaman olduğu gibi katkı, eleştiri ve desteklerinizi bekliyoruz.